

Беларускі вечор

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 16 (72) ● Пятніца, 29 кастрычніка 1999 г. ● У розніцу кошт 15000 руб.

НАВІНЫ, ПАДЗЕІ, ФАКТЫ

РАСТУЦЬ ДАЎГІ ПА ЗАРПЛАЦЕ ВЯСКОЎЦАМ

Паводле даных Мінсельгасхарча на 18 кастрычніка запавяшчана па зарплате ў калгасах і саўгасах рэспублікі складае чатыры трылёны рублёў, у той час як на пачатак месяца іх было звыш пяці трылёнаў.

Але далей пагашаць даўгі ў большасці гаспадарак няма магчымасці. Няма прадукцыі для продажу — усё, што можна ўжо прададзена і грошы зрасходаваны. Фінансісты Мінсельгасхарча прагназуюць, што ўжо да пачатку наступнага месяца запавяшчана па зарплате вясцоўцам дасягне дзесяці трылёнаў рублёў.

БЕЛТА

КАЛГАСНІКІ БАСТУЮЦЬ

У калгасе "Расія" Ганцавіцкага раёна Брэсцкай вобласці калгаснікі адмовіліся выходзіць на працу пакуль ім не будуць выплачаны заробкі. У апошні раз людзі ў гэтай гаспадарцы атрымлівалі грошы толькі ў чэрвені.

Страйк (забастоўка) скончыўся поспехам яго арганізатараў. Па загаду напалоханага раённай вертыкалі на калгасны рахунак тэрмінова быў пералічаны адзін мільярд рублёў. Толькі пасля таго, як вясцоўцы атрымалі заробкі, акцыя пратэсту была спынена.

Гісторыя ганцавіцкага калгаса з'яўляецца хутчэй выключэннем з агульнага правіла, бо патрабаваць своечасовай выплаты заробку з дапамогай страйку ды іншых акцый у сельскай мясцовасці людзі яшчэ не прывычаліся.

Між тым запавяшчана па зарплате на Брэсцчыне працягвае ўзрастаць. На пачатак кастрычніка яна пераўзыхла 7 трылёнаў рублёў. А колькасць працаўнікоў, з якімі канчаткова не разлічыліся, складае больш за 100 тысяч чалавек.

Алег СПУРНЮК

ГАЗАВЫ ДЭФЦЫТ

Сігналы пра знікненне звадкаванага газу паступаюць з усіх раёнаў Беларусі. Газавыя гаспадаркі ў многіх месцах спынілі задавальненне заявак грамадзянаў на балоны з бутана-прапанавым сумессю. А гэта выклікае законнае абурэнне насельніцтва, паколькі яго не заахвочвае альтэрнатыва вяртання да печу, тым болей, што многія ўжо і не маюць гэтых печу. Што тычыцца вясцоўцаў, то газ змякчыў іх праблемы ў нарыхтоўцы дроў. Падобна, аднак, на тое, што ім без печу цяпер ніяк не абыйсца. Бо і газу няма і дзяржава абмежавала іх у выкарыстанні электраэнергіі.

Міхал СТЭЛЬМАК

ДЫЯЛОГ НЕМАГЧЫМЫ

Каментарый падзей 17 кастрычніка на Беларусі ў польскім друку адзначаюць новую хвалю актывізацыі беларускай апазіцыі, якая дагэтуль лічылася раз'яднанай і няздольнай на нейкія супольныя акцыі. Карэспандэнт адной з польскіх газет Уладзіслава Шнуровіч піша з Мінску, што дыялог паміж уладамі і апазіцыяй ужо немагчымы, а рэжым крыху слабеішы. Цытуючы заяву Сямёна Шарэцкага пра тое, што пасля разгону нядзельнай дэманстрацыі не можа быць і гаворкі ні пра якія перамовы з Лукашэнкам. Звяртаецца ўвага на жорсткую рэакцыю Вашынгтону на новыя рэпрэсіі мінскіх уладаў, а таксама на тое, што сам Лукашэнка некалькі дзён пасля падзей нідзе не паказваўся публічна.

"РЭПРЭСІІ І НАДЗЕІ"

Пад такім загалоўкам змясціла карэспандэнцыю польская газета "Жэч Пасполіта". У ёй падаюцца развагі над падзеямі супрацоўніка праваабарончай арганізацыі "Вясна-96" Уладзіміра Падгола. Спадар Падгол сцвярджае, што беларускую апазіцыю да антылукашэнскаўскіх і антырасійскіх дзеянняў заахвочвае сама Расія. Барыс Ельцын хоча мець зацэпку для непадпісання новай дамовы. Расійская тэлевізія, якая прымаецца па ўсёй Беларусі, за некалькі дзён да акцыі паддала яе падрабязную праграму, чаго раней не здаралася. А рэпартажы з "Маршу Свабоды" і рэпрэсіі ўладаў паказваліся ўсімі расійскімі каналамі.

"АПАЗІЦЫЯ ЛУКАШЭНКУ АКТЫВІЗУЕЦЦА"

Пад такім загалоўкам выйшаў рэдакцыйны каментарый пітоўскай газеты "Летуас Айдэс". Гэтая восень у палітычным жыцці Беларусі, піша газета, можа стаць асабліваю. Падобна на тое, што рэжым Лукашэнкі, які пяць гадоў цвёрда трымаў уладу ў сваіх руках, пачынае выдыхацца.

Беларуская апазіцыя, піша далей газета, разумее, што пасля падпісання Саюзнай дамовы і зацвярджэння яе на рэферэндуме, змяніць палітычны курс краіны будзе ўжо немагчыма. Гэтым і тлумачыцца значная актывізацыя дзеянняў апазіцыі.

Аднак, на думку газеты, магчымасці апазіцыі сарваць падпісанне дамовы і перамагчы ў будучых парламенцкіх і прэзідэнцкіх выбарах, выглядаюць даволі сумніўна.

Сяргей ШУПА

ВЫНІКІ "МАРШУ СВАБОДЫ"

Праваахоўныя органы ў падзеях 17 кастрычніка ў Мінску дзейнічалі ў межах законных паўнамоцтваў, — заявіў першы намеснік міністра ўнутраных спраў М. Удові-

каў, — прычым дзейнічалі абачліва. Ён паведаміў, што па падзеях 17 кастрычніка судамі сталіцы разгледжаны, па стану на 21 кастрычніка, 54 адміцыйныя справы. Міліцэйскі кіраўнік прывеў даволі цікавыя дадзеныя аб сацыяльным стане затрыманых: 5 супрацоўнікаў акадэміі навук, 4 супрацоўнікі перыядычных выданняў, 16 студэнтаў, 14 навучэнцаў школ, ліцэяў і тэхнікумаў, 6 навучэнцаў ПТВ, 5 пенсіянераў і 25 беспрацоўных.

Увечары 17 кастрычніка на беларускім тэлебачанні было заяўлена, што арганізатары "Маршу Свабоды" на заходнія грошы звозілі ў Мінск актывістаў з усёй Беларусі. Намеснік жа міністра ўнутраных спраў Міхал Удовікаў аправерг гэтае сцвярджэнне. Ён сказаў, што пераважная большасць затрыманых складаюць менчукі і што міліцыя не зафіксавала нейкага арганізаванага прывозу ў сталіцу людзей напярэдадні "Маршу Свабоды".

Генеральны пракурор Алег Бажэлка даў зразумець, што крымінальныя справы, узбуджаныя супраць арганізатараў і удзельнікаў "Маршу Свабоды", спынены не будуць. Ён таксама дадаў, што асуджэнне удзельнікаў акцыі на адміністрацыйных артыкулах не азначае, што ў далейшым супраць іх не будуць узбуджаны крымінальныя справы. А. Бажэлка паведаміў, што будзе падлічана агульная шкода, якая нанесена гораду, выдаткі на лячэнне пацярпелых міліцыянтаў і ўся гэтая сума будзе спланавана з удзельнікаў і арганізатараў "Маршу Свабоды".

Надаўна дзярждэпартамент ЗША выступіў з заявай, у якой заклікаў беларускія ўлады вызваліць усіх арыштаваных удзельнікаў акцыі 17 кастрычніка. Кіраўнік адміністрацыі Лукашэнкі Міхал Мясніковіч назваў гэтую заяву дзярждэпартаменту ЗША ўмяшчальніцтвам ва ўнутраныя справы Беларусі.

Юрый ДРАКАХРУСТ

СТАН ЗДAROУЯ ПАЦЯРПЕШЫХ МІЛІЦЫЯНТАУ НЕ ВЫКЛІКАЕ АПАСЕННЯ

Супрацоўнікі праваахоўных органаў, што атрымалі траўмы ў час "Маршу Свабоды" знаходзяцца пад наглядам урачхоў Рэспубліканскага шпітала МУС. Стан іх здароўя не выклікае апацення. Як вядома, траўмы рознай ступені атрымалі ў той дзень 58 вартавых парадку. Трое ваеннаслужачых унутраных войскаў і два работнікі органаў унутраных спраў былі шпіталізаваны. Што датычыць астатніх, то ўсім ім была аказана своечасовая медыцынская дапамога без шпіталізацыі.

БЕЛТА

М.А. Чубаравай з вёскі Зуі Крычаўскага раёна 84 гады. Яна і сёння — вялікая масцярыца і дбайная, добрая гаспадыня.

НА ЗДЫМКУ: Марыя Андрэеўна са сваім праўнукам Дзімай дэманструе сваё рукадзелле і гарбузы, вырашчаныя на ўласным агародзе.

Фота В. БЫСАВА.

З ДЭКЛАРАЦЫІ ЕС

Пасольства Францыі ў Беларусі распаўсюдзіла ад імя Фінляндыі, краіны, якая старшынствуе ў Еўрапейскім Саюзе, дэкларацыю аб сітуацыі ў Рэспубліцы Беларусі. У дэкларацыі гаворыцца, што Еўрапейскі Саюз самым рашучым чынам асуджае ўсплеск гвалту, які меў месца падчас правядзення дэманстрацый у беларускай сталіцы 17 кастрычніка. Еўрапейскі Саюз заклікае беларускі ўрад неадкладна вызваліць усіх затрыманых у сувязі з дэманстрацыяй, у тым ліку і лідэра беларускіх сацыял-дэмакратаў Мікалая Статкевіча.

ПАТРАБУЮЦЬ ПАКАРАННЯ АМАПАЎЦАЎ

Пакуль толькі 20 збытых удзельнікаў маніфестацый 17 кастрычніка звярнуліся да гарадскога пракурора Купрыянава з просьбай узбудзіць крымінальныя

справы ў дачыненні да супрацоўнікаў АМАПу, якія пасля акцыі ўжывалі да затрыманых метады катавання. Гэтая лічка можа быць значна большай, бо пакуль людзі яшчэ адбываюць пакаранне ў спецразмеркавальніку. Некаторыя збытыя проста баяцца засведчыць пабоі.

Копіі скаргаў збытых накіраваны ў камісію Арганізацыі Аб'яднаных Нацый, а таксама кіраўніку мінскай міліцыі Тарлецак-му.

Юрась КАРМАНАЎ

ЗАКЛІКАЮЦЬ ТЭРМІНОВА ПРАВЕСЦІ ВЫБАРЫ

Фракцыя "Яблык" дзярждумы Расіі выступіла з заявай, у якой утрымліваецца зварот да кіраўніцтва Беларусі правесці ў самыя сціслыя тэрміны дэмакратычныя выбары Прэзідэнта і парламента.

Віктар ДЗЯТЛКОВІЧ

Вакол падзей 17 кастрычніка у Мінску

Хоць і прайшло ўжо 12 дзён пасля прагрымеўшых на ўвесь свет падзей у сталіцы Беларусі, аднак дагэтуль па нашай краіне ходзяць розныя чуткі. Хтосьці сьве-тое прачытаў у розных сродках масавай інфармацыі, прычым звесткі супярэчлівыя, хтосьці ўспамінае убачаныя моманты ў розных тэлепраграмах і па-свойму тлумачыць падзеі.

Сёння і "Беларускі Усход" прапануе сваім чытачам розную інфармацыю аб тых падзеях.

"МАРШ СВАБОДЫ" ЗАВЯРШЫЎСЯ СУТЫЧКАМІ З АМАПАм

17 кастрычніка прадстаўнікі апазіцыйных партый і рухаў правялі ў Мінску масавую акцыю "Марш Свабоды", у якой прыняло ўдзел больш за пяць тысяч чалавек. Акцыя была заяўлена лідэрамі апазіцыйных партый так званана "другага шалона" Вінуком Вячоркам, Алесем Бяліцкім, Дзмітрыем Бандарэнкам і іншымі яшчэ 30 жніўня. Задумвалася яна тады як акцыя ў падтрымку перагавораў паміж уладай і апазіцыяй аб правядзенні свабодных і справядлівых выбараў у наступным годзе. Аднак гэтая тэма падчас мітынгу і шэсця зусім не дамінавала, і задала іншая — пратэст супраць намераў падпісаць саюзную дамову з Расіяй. Вінуку Вячорку нават дэманстрацыю спалілі апублікаваны на яе праект дамовы, які ён зазначыў, "у парадку абмеркавання", заявіўшы: "Саюз з Расіяй — гэта вайна, смерць і галечка".

Мінгарвыканкам дазволіў правядзенне "Маршу Свабоды" толькі на плошчы Бангалора і ў прылеглым парку ў Мінску. Апазіцыя была яўна незадаволеная гэтым і шматлікімі клопонамі рушыла спачатку ад плошчы Якуба Коласа да месца мітынгу, а пасля мітынгу — па іншых вуліцах горада Мінска, бліжэй да цэнтру. Гэтыя шэсці былі несанкцыянаваныя, яны наогул спынілі рух транспарту. Міліцыя спрабавала кіраваць шэсцем, перагароджваючы дарогі, што вядуць у цэнтр горада сужацкамі. Спачатку дэманстранты паспяхуна заварочвалі ўбок ад гэтых вулічак, а потым пачалі іх рваць, разганяючы невялікія шэрагі амапаўцаў і абыходзячы шэрагу з міліцыяй "УАЗікам". На вуліцы Першамайскай, не-

падалёку ад будынка Адміністрацыі кіраўніка дзяржавы, моладзь збіла некалькі амапаўцаў, выкінуўшы іх шлемы за плот. Двум з іх давялося аказваць неадкладную дапамогу. А потым ля моста праз Свіслач пачалася сапраўдная бойка агрэсіўнай часткі дэманстрантаў з салдатамі ўнутраных войскаў. Некалькі соцень дэманстрантаў пачалі выдзіраць тратарную плітку і кідваць яе, а таксама розныя палкі, камяні ў шэрагі спецавойскаў. Град камяней доўжыўся каля 15 хвілін, некалькі разоў войскі МУС адкідалі дэманстрантаў, але тыя вярталіся і зноў атакавалі. Але неўзабаве сілы аховы правапарадку арышталі дэманстрантаў і пачалі арыштоўваць найбольш актыўных удзельнікаў беспарадкаў. Такім чынам, падзеі 17 кастрычніка паставілі пад пагрозу правядзенне перагавораў паміж уладай і апазіцыяй, якія з такімі цяжасцямі рыхтаваліся пры пасрэдніцтве Кансультацыйна-назіральнай групы АБСЕ. Аднак лідэры апазіцыі амбіцыйна заяўляюць, што гэтая акцыя толькі "умацуе пазіцыі апазіцыі" на гэтых перагаворах.

Афіцыйныя ўлады вельмі негатывна ацэньваюць падзеі 17 кастрычніка, аднак аб зрыве перагавораў з апазіцыяй пры пасрэдніцтве АБСЕ ніхто не гаворыць.

— Улада не будзе адмаўляцца ад гэтых перагавораў ні ў якім разе, гэта якраз апазіцыя паставіла сабе такую мэту, каб сарваць перагаворы, — зазначыў у інтэрв'ю намеснік кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Іван Пашкевіч. Улада заяўляла аб сваёй гатоўнасці да перагавораў, яна вяртае іх і будзе весці. Тое ж, што адбылося 17 кастрычніка — гэта правакацыя апазіцыі.

В.КАЛІНОЎСКІ.

ПРЭЗІДЭНТ ДАРУЧЫЎ УСТАНОВІЦЬ АРГАНІЗАТАРАЎ І АКТЫЎНЫХ УДЗЕЛЬНІКАЎ БЕСПАРАДКАЎ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў кіраўнікам праваахоўных органаў разабрацца ў прычынах беспарадкаў, якія мелі месца ў беларускай сталіцы ў нядзелю 17 кастрычніка і ўстанавіць іх канкрэтных арганізатараў і актыўных удзельнікаў.

18 кастрычніка Аляксандр Лукашэнка заслухаў даклады дзяржаўнага сакратара Савета Бяспекі Віктара Шэймана, міністра ўнутраных спраў генерал-лейтэнанта Юрыя Сівакова і начальніка службы бяспекі прэзідэнта палкоўніка Уладзіміра Навумава. Яны паведамілі прэзідэнту краіны аб проціпраўных дзеяннях кіраўнікоў беларускіх апазіцыйных арганізацый, вынікам якіх былі масавыя вулічныя беспарадкі, што паставілі пад пагрозу жыццё людзей і нанеслі матэрыяльны ўрон гораду. Прэзідэнт даручыў таксама падрабязна інфармаваць грамадскасць аб тым, што здарылася, і аб сапраўдных мэтах, якія ставілі перад сабой арганізатары акцыі.

БЕЛТА.

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ПРАКУРАТУРА ВЫСТУПІЛА З АФІЦЫЙНЫМ ПАВЕДАМЛЕННЕМ АДНОСНА ПАДЗЕЙ У СТАЛІЦЫ 17 КАСТРЫЧНІКА

Мінская гарадская пракуратура выступіла з афіцыйным паведамленнем адносна падзей у сталіцы, што адбыліся 17 кастрычніка, падчас арганізаванага апазіцыяй "Маршу Свабоды". Пракуратура, у прыватнасці, паведаміла аб узбуджэнні крымінальнай справы па арт. 186-3 — "па факту групавых дзеянняў у Мінску 17 кастрычніка, якімі быў груба парушаны грамадскі парадок, што пацягнула перапынак у рабоце грамадскага транспарту (каля чатырох гадзін) і звязаных з хуліганскімі дзеяннямі, накіраванымі супраць супрацоўнікаў міліцыі". Паве-

дамляецца таксама, што затрыманы шэраг асоб, падзараваемых у арганізацыі беспарадкаў; следства праводзіцца пракуратурай горада.

БелаПАН у пракуратуры дадаткова паведамілі, што затрымана 92 ўдзельнікі ўчарашняй акцыі і пакуль не гэта сказаць, хто з іх будзе прыцягнуты да крымінальнай адказнасці, а хто — да адміністрацыйнай. Адначасова, як паведамілі ў пракуратуры, у дачыненні да старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Мікалая Статкевіча, у адносінах да якога раней праводзілася крыміналь-

нае расследаванне і які неаднаразова падвяргаўся штрафам, будзе прыменены арышт.

Паводле даных сталічнай пракуратуры, у выніку сутыкненняў з дэманстрантамі пацярпелі 53 супрацоўнікі міліцыі і ваеннаслужачыя, чацвёра знаходзяцца ў бальніцы.

Генадзь Барбарыч, БелаПАН.

ЗА ПАРУШЭННІ ПРАВАПАРАДКУ ПРЫЙДЗЕЦЦА АДКАЗВАЦЬ

Пяць супрацоўнікаў міліцыі і пяцьдзесят ваеннаслужачых унутраных войскаў пацярпелі 17 кастрычніка ў час спынення парушэнняў грамадскага парадку ў Мінску. Трое супрацоўнікаў праваахоўных органаў шпіталізаваны ў выніку атрыманых чэрапнамазгавых траўмаў.

Паводле інфармацыі, атрыманай БЕЛТА ў прэс-службе МУС, асноўныя сутычкі адбыліся ў раёне вуліц Варашэні і Пуліхава. У час спынення парушэнняў грамадскага парадку супрацоўнікі міліцыі затрымалі 92 чалавекі. 15 непаўналетніх адпушчаны пад распіску бацькоў. Паводле даных на раніцу 18 кастрычніка, у прыёмніку-размеркавальніку знаходзіцца 62 чалавекі, трое — у ізалятары часовага ўтрымання. А ў адносінах да лідэра Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі Мікалая Статкевіча узбуджана

на залітых дажджом газонах, дзе вада і раскислая глеба былі амаль што да кален. І вось у такіх умовах вымушаны былі мітынгаваць нашы суайчыннікі! Зьдэск і ганьба з беларусаў і Беларусаў. Але людзі і гэта сьцярапалі. Тады ўлады зрабілі выснову: "свынню за стол, а яны і ногі на стол". Ладна, нешта прыдумаем... Па натоўпу пачалі хадзіць чуткі, што мітынг хочучы скончыць раней чым у 17.30, як было дамоўлена з уладамі. Гэта было апошняй кропляй: людзі, якія хадзілі з лозунгамі "Я чалавек, а не "отребье", зрагавалі першымі. Пачалася мітусня па ўсёй плошчы і наваколлі, але ўжо праз пяць хвілін натоўп ператварыўся ў арганізаваную дэманстрацыю, якая накіравалася да Лукашэнкаўскага "палацу". Міліцыянты спыніліся ў роспачы, але ненадоўга. Застракаталі рацыі, пад'язджалі машыны, і вось праз якіх трыццаць хвілін, пакуль калона прайшла недзе паўтара кіламетра, "першапраходцаў", якія рухаліся па вуліцы Першамайскай сустраў першы кардон стражаў парадку. Узбраенне ў іх было: шлемы кіштальт матацыклістых, шчыты, боты са стальнымі падковамі і спецыяльныя "дэмакратызатары" — дубінкі, якія ў два разы таўсцей і цяжэй за звычайныя...

Людзей гэта не спыніла. З крыкамі "Жыве Беларусь!", "Лукашэнка-дыктатар!" авангард шэсця за нейкіх пару хвілін прабіў кардоны і адагнаў амапаўцаў метраў на трыста, аж да самага мосту праз Свіслач, але тут дэманстрантаў сустралі ўжо больш сур'ёзна: некалькі сотняў узброеных да зубоў

хлых пацую і гнілых яблыкаў. Гэта падзейнічала, але цяжка сказаць, ці ў добры, ці ў дрэнны бок. Міліцыянты пачалі страляць у натоўп з газавай зброі, і нават кінулі некалькі газавых гранат. Гэта і стала пераломным момантам. Асьлепленыя, атручаныя людзі пачалі разбегавіцца куды магчыма, некаторыя скочылі ў ледзяную ваду Свіслачы, рызыкауючы захварэць, але пазьбегнуць гэтай "газавай камеры", якая можа параўнацца мо з Асвенцімам. І вось тады настаў "Час Дракона" — міліцыянты пачалі халаць усіх, каго здолелі. І пакуль тых, каго захапілі, лядодзілі да машын, яны ўжо трапілі прытомнасць пад ударамі кулакоў, ног і дубінак...

Потым пачалася агульная "зачыстка" раёну, на якой я не прысутнічаў, таму што для іх карэспандэнт — бы той чырвоны ласкут для быка. Але што гэта такое, я вам распавяду: міліцыянты і "людзі ў штаці" рассяда-точваюцца па ўсёму раёну ў радыусе каля кіламетра. Яны знаходзяцца ўсюды: на вуліцах, у дварах, пад'ездах, садках і грабучых усіх, хто трапляецца. Потым гэтыя людзі сядзяць некалькі сутак за кратамі, а суткі на пятыя пра іх "ўспамінаюць". Адбываецца суд, на якім "зладзею" даюць тых самых пяць сутак арышту і штраф на паўзарплату, каб непавадна было ў другі раз. Тыя удары дубінкамі, якія вы атрымлівалі за гэты тэрмін, я ў разлік не бяру...

Андрэй КАЧУР ОЎСКІ.

СПЕЦЫАЛЬНЫ ВЫПУСК "НАВІН"

Пасля трохтыднёвага перапынку 21 верасня выйшаў у свет чарговы нумар газеты "Навіны". Адмысловы выпуск цалкам прысвечаны падзеям 17 кастрычніка ў Мінску. У гэтым нумары газеты змешчана падрабязная хроніка "Маршу Свабоды", сведчання відэаочкаў гэтай падзеі, а таксама вялікі фотарапартаж з месца сутычкі паміж дэманстрантамі і міліцыяй. Газета адрэдагавана 100-тысячным тыражом у Расіі, беспераходна прыйшла ў Беларусь.

Выйшаўшы спецыяльны выпуск газеты раздаваўся па вуліцах Мінска бясплатна, а сваім падпісчыкам, якіх у газеты 2 тысячы, рэдакцыя разаслала газету поштай.

Цікава, адкуль у "Навін" такіх шалёных грошэй? "Беларускаму Усходу" Фонд "Евразія" абяцае невялікі грант з верасня мінулага года, але дагэтуль не выдзеліў ні капейчыны.

крымінальная справа па арт. 186 ч. 3 Крымінальнага кодэкса Беларусі. Паводле даных міліцыі, у нядзельных мерапрыемствах апазіцыі ўдзельнічалі каля пяці тысяч чалавек.

"МАРШ, МАРШ, ЛЕВАЙ!"

17 кастрычніка ў Мінску прайшоў "Марш Свабоды", арганізаваны амаль што ўсёй беларускай апазіцыяй, якая нягледзячы на некаторыя рознагалосі, аб'ядналася ў гэты дзень. З дазволу ўлады гэтае мерапрыемства павінна было прайсці на плошчы Бангалора. А народ, які ішоў туды, сабраўся на плошчы Якуба Коласа, каб потым прайсці шэсцем праз палову Менска да месца сустрач. Але што такое плошча Бангалор? Невялікая пляцоўка, амаль у самым канцы гораду, на якой зьмешчаны не больш дзевяноста тысяч чалавек, а астатнія (народу было тысяч восемдзесяць) павінны былі размяшчацца

амапаўцаў супраць некалькі тысяч чалавек дэманстрантаў, сярод якіх больш паловы былі жанчыны з дзецьмі і людзі пажылога ўзросту.

Пачалася бойка. Ці, дакладней — бойка. Калі кардоны пачалі наступачы, махаючы дубінкамі і шчытамі направа і налева, то ў натоўпе, які вымушаны быў адступіць, людзі, якім не дасталося ад мянтоў, былі збіты з ног сваімі ж. Але тут і калона пайшла ў наступ: далучылася моладзь, якая не магла глядзець, як зьбіваюць іх патэнцыйных бацькоў ці нават дзядуль — людзей, якім ужо пад пяцьдзесят-шэсцьдзесят гадоў. З крыкамі "ганьба фашыстам!" яны рынуліся ў бойку і вымусілі мянтоў адступіць, і так было некалькі разоў. Маладафронтаўцы і бэнэфаўцы не забыліся на тое, што "бульжнік" — оруддзе пролетаріата, і на шчыты і машыны паляцела ўсё, што трапляла пад рукі — ад каменя і асколкаў тратуарных пліт да до-

● **Хто больш багаты?**

**ДЗЕ ЯК СТАВЯЦА
ДА РАЗМЕРКАВАННЯ ПРАЦЫ
І ВОЛЬНАГА ЧАСУ**

Італьянец Джуліні кіруе трыма фабрыкамі па выпуску адзення, кантралюе штат з 300 чалавек і з'яўляецца лідэрам у нацыянальнай вытворчасці моднай прадукцыі. Амерыканскі адміністратар з падобнымі абавязкамі мусіць працаваць 60 гадзін на тыдзень, часта падчас уікендаў.

Але не Джуліні з міланскай фірмы. Ён прыбывае ў офіс у цывілізаваны час, у 9.30 раніцы і заканчвае работу не пазней, як 18.30. Джуліні абмяжовае сваю працу 5 днямі на тыдзень.

— Суботу і нядзелю? — пытаецца ён здзіўлена. — Ніколі не працую. Вельмі няшмат амерыканцаў адмаўляюцца папрацаваць звыш нормы, калі за гэта больш плаціць. І тыя амерыканцы, хто стараецца будаваць камфортнае жыццё, ахвотна адпрацоўваюць лішак гадзін. І пагаджаюцца на кароткія вакацыі.

Аднак мільёны еўрапейцаў падзяляюць непрыхільнае стаўленне італьянца Джуліні. — Што да страты вольнага часу, нават калі гэта азначае абмінуць эканамічны бум, як той, які абагаціў амерыканцаў у апошнія дзесяцігоддзі. Штодзённым еўрапейскім абед у коле сям'і і кожнае лета месяц адпачынку на міжземным моры — склад і стыль жыцця, якія для еўрапейцаў з'яўляюцца занадта дарагімі, каб ахвяраваць дзеля ўзнагароды амерыканскага стылю-капіталізму. Я не думаю, што прамысловасць ад гэтага церпіць. Урэшце рэшт вы атрымоўваеце людзей, якія задаволены жыццём, шчаслівы ў такіх людзей падыход да працы.

Паводле даных сусветнага банка ЗША, у 1997 годзе ў сярэднім мелі наступную лічбу валавага ўнутранага прадукту на душу насельніцтва — 29080 далароў, найбагацейшая з еўрапейскіх эканомік была французская — сярэднім паказчыкам валавага ўнутранага прадукта на душу насельніцтва ў даларах — 22210. Далей з меншымі паказчыкамі ідуць Германія, Вялікабрытанія і Італія. Апошнія даследаванні наводзяць на думку, як бы там ні было, што галоўная прычына ў такім высокім узроўні даходаў амерыканцаў дасягаецца больш інтэнсіўнай працай і працяглай працай. У сярэднім амерыканцы на працы праводзяць 1966 гадзін у год. Так падлічыла міжнародная арганізацыя працы. Аказалася, што амерыканцы працуюць на 235 гадзін болей за самых старанніх еўрапейцаў — брытанцаў. На 310 гадзін, а гэта амаль 39 працоўных дзён, больш, чым французы. Больш за тое, Еўропа набліжаецца да Амерыкі па прадукцыйнасці працы і траціць на гэта менш часу. У Францыі бізнесменны спрабуюць абмежаваць працоўны тыдзень да 35 гадзін.

Амерыканец Керы Брус, дырэктар кампаніі, якая спецыялізуецца на мадэляванні віртуальнай рэальнасці, мае іншыя назіранні: ідэя, што еўрапейцы лёгка пакуюць рэчы і вяртаюцца да дому, больш міф, чым рэальнасць. Так гэта здараецца тут, але і ў Амерыцы таксама. Вынікае, што амерыканцы маюць больш аўтамабіляў і іглаў, але менш часу ўсім гэтым карыстаюцца. Такім чынам, хто больш багаты, памянёны італьянскі вытворца моднага адзення Віторыя Джуліні не мае сумніву: Еўропа. Жыццё больш якаснае. Але гэта не таму, што мы лепшыя за амерыканцаў, — гаворыць ён, — таму, што мы маем тысячагадовую культуру. І гэта бяспечна.

Вольга КАРАТКЕВІЧ.

● **Народны календар**

Лістапад

Напэўна, ранейшая назва апошняга месяца больш адпавядала з'явам у прыродзе — старабеларуская яго назва была "грудзень" (зямля гэтай парой замярае і ўтвараюцца груды). Калі гаварыць аб адпаведнасці сучаснага наймення, то "лістападам" варта было б назваць папярэдні месяц: якраз у кастрычніку цвяпер аблітае лісце з дрэў. Відаць, у мінулым, калі ўтваралася назва, восень прыходзіла на Беларусь пазней.

Як звычайна ў гэтую пару, у народзе загадваюць, ці халоднае будзе надвор'е, назіраючы за станам прыроды, паводзінамі хатняй жывёлы. Неба пад ноч чыстае, але вакол месяца з'явіліся вялікія кругі, — будзе мороз, а калі кругі гэтыя чырванаватыя, магчыма, і снег пойдзе, ды яшчэ з ветрам. Месяц у бялякую смугу захатуны — на працяглую непагадзь.

Куры рана садзяцца на курасадню — маразы наступаюць, і чым вышэй нясушкі ўзбараюцца, тым мацнейшы мороз ударыць. Калі нават у непагадзь дым з коміна ідзе вертыкальна ўверх — хутка надвор'е наладзіцца.

2. Задурны дзень. Дзяды.

4. Святкаванне абраза Казанскай Божай Маці. У гэты дзень варажылі на блізкаму зіму: "Што Казанская пакажа, то ей сіма скажа".

8. Зміцер (Дамітры). "Хітры" дзень, канец надзеі выйсці замуж у гэтым годзе. "Зміцер зямлю выцер, па груды пабіў, каб ніхто не хадаў". У гэты дзень загадвалі на будучы Вялікідзень: калі на Змітра снег, то і на Вялікідзень снег, а вясна позняя.

10. Параскі (Параскева Пятніца). У гэты дзень забаранялася прасці, ткаць, выносіць попель: лічылася, што з падпечка вылезе Пятніца і пакарае.

11. Настасся (Настася). Пачыналі стрыгчы авечак.

14. Кузьма-Дзямян. Свята шаўцоў, кавалёў; апекуны земляробства і вяселляў.

21. Міхал. (Міхайлаў дзень). Апошняе свята года: абронца ад грому. Варажылі на надвор'е: "Калі на Міхайлаў дзень сцісне мороз, то на Міколаў дзень адпусціць", "Калі Міхайлаў у снягу — то і Вялікідзень у снягу", "Міхайлаў і неі прыйдзе — снежная зіма наступае, а калі туманам Міхайлаў спавіты — быць адлізе".

22. Матруна. Калі на Матруну шэрань на дрэвах — будучы маразы.

25. Іван Міласцівы. Калі ў гэты дзень дождж або снег — ажно да граніц будучы адлігі. У гэты дзень лічылі належным з кім-небудзь падзяліцца тым, што маеш.

27. Юсцініян. Гэты святы лічыўся ў беларусаў збавіцелем ад бесплоднасці, пэўна, таму, што на абразе намаляваны з дзіцем на руках. У гэты ж дзень адзначаны Піліп, параддзень Календага посту.

28. Піліпаўка (Калядны, Піліпаўскі пост). Ён працягваецца шэсць тыдняў (да 6 студзеня). У гэты дзень загадвалі на будучае надвор'е і ўраджай. Шэрань на дрэвах у гэты дзень абячае ўраджаі на хлеб. Калі на Піліпаўку надвор'е хмарнае або снежнае — май будзе мокрый.

МУЖСКОЕ ЗЛОСЛОВИЕ

Первая заповедь верующей жены-изменницы: возлюби ближнего своего.

Филипп БУВАР

Для большинства женщин любить

одного мужчину означает обманывать другого.

Этьен РЕЙ

Вот уже два года, как я не разговариваю с женой. Чтобы не прерывать ее.

Жюль Ренар

● **ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ А КАМУ?**

**ГАРАСКОП ДЛЯ РЫБ НА МІНУЛЫ ТЫДЗЕНЬ
(18-24 кастрычніка)**

"Могилевская правда":

Такое только у нас!

Рыбам придется трудновато. Противоречия возникнут из-за нежелания подстраивать свою сводолобивую натуру под окружающую действительность. Хотя в большей части это даже

и полезно для вас. Коммерсантам и бизнесменам следует быть осторожными при ведении денежных счетов. Есть большая вероятность допустить крупную ошибку. В остальном дела окажутся не так уж и плохи.

● **ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ**

**АДКУЛЬ ГЭТЫЯ ЯПОНЦЫ
УСЁ ВЕДАЮЦЬ?**

У Японіі апублікаваны ўнікальны календар пражнозаў. Да 2020 года многія з іх, лічаць у Краіне ўзыходзячага сонца, здзяйсняцца. Звярніце ўвагу: да 2006 года будзе знойдзена якарства ад СНІДу, а да 2007-га — ад рака, у 2009 годзе ў храмавыя людзей будуць уведзены чужыя гены, а ў морах і акіянах пабудуюць плаваючы гарады; да 2112 года чалавецтва асвоіць касмічны турызм, і, нарэшце, у 2018 годзе стане рэальнасцю даўняная мара — прагрэс у медыцыне дасць магчымасць спыніць старасць. Няхай жыве будучыня!

— 2000-ы. Прагназіраванне напругі ветру ў аэрапортах.

— 2001-ы. Тросхмернае тэлебачанне будзе даступным без выкарыстання спецыяльных акумулятараў.

— 2002-ы. Біялагічныя матэрыялы, здольныя затрымліваць вадку, напояць пустыннымі вобласцямі.

— 2003-ы. Вулканічную магму пачнуць выкарыстоўваць як крыніцу энергіі.

— 2004-ы. Штучныя органы з сінтэтычных матэрыялаў будуць звычайнай справай. Будучы створаны штучныя лёгкія. Будучыняю замяняць роботы.

— 2005-ы. Вучоныя змогуць прагназіраваць землетрусы. Плявіцца штучная кроў. Па генах і на галосе можна будзе ідэнтыфікаваць асобу.

— 2006-ы. Навушачка лячыць СНІД. Створаць небывалую абарону ад шуму.

— 2007-ы. Паспехі ў прадукцённай ракавіцы метаастаў. Лячэнне атэрасклерозу.

— 2008-ы. Выпуск камп'ютэраў на аснове дзейнасці тлушчавай клеткі. Ліквідацыя аэонавай дзіркі часцінкамі, рассяянымі з самалёта.

— 2009-ы. Імплантацыя чужародных генаў у храмамы чалавека. Вырошчванне раслін на неўрадлівых глебах і ў пустынях. Будучыня плаваючых гарадоў у морах і акіянах.

— 2010-ы. Самастварэнне камп'ютэрных тэкстаў.

— 2011-ы. Лячэнне хваробы Альцхаймера.

— 2012-ы. Спалучэнне жывых істот і камп'ютэраў. Касмічны турызм.

— 2013-ы. Лячэнне ўсіх відаў рака. Спыненне ібелі магазынаў клетак.

— 2015-ы. Будзе выведзена на арбіту населеная месцавая станцыя.

— 2016-ы. Медыцына зможа лячыць любы боль. Невыносных пакут больш не будзе.

— 2017-ы. Будзе створаны штучны мозг з 10 тысяч клетак.

— 2018-ы. Ажыццявіцца палёт на Марс. Будзе спынены працэс ста-

рэння.

— 2019-ы. Вытворчасць штучных вачэй.

— 2020-ы. Лячэнне шызафрэнні.

Са спавяцкага часопіса "Express".

Зямля — касмічны палігон?

Існуе першапачатковая настройка мозга кожнай індывідуальнай біялагічнай сутнасці — Чалавека. Гэта значыць, што з моманту стварэння кожнага Чалавека знаходзіцца пад строгім кантролем і... краваннем.

Калі прыняць пад увагу ўсё вышэйсказанае, то можна канстатаваць, што ў аснове ўсіх казак, легенд і міфаў УСІХ народаў свету ляжыць ІСЦІНА. І ўсё, што мы ведаем аб мінастаўрах, сірэнах, кентаўрах, чыклопах, драконах, леваяках і г.д., заснавана на праўдзе. Гэта ўсё бачылі ЛЮДЗІ. Але самі стварыць ГЭТА людзі не маглі.

Атрымліваецца, што Чалавек разводзіўся метадам кланіравання. Але калі мы ўстанавілі, што Чалавек — стварэнне, атрыманае метадам вырошчвання, яго мозг — кіруючая з космасу сістэма, яго лёс запэрагмаваны.

Калі мы ўстанавілі, што зямны шар — планета, на якой вырашчана УСЁ жыццё, і яго знаходжанне на гэтай арбіце не ўзгадняецца з законам фізікі; калі прыняць пад увагу такую "добраць", як веды, то паўстае пытанне, адкуль 8,5 тысячы гадоў таму (час паяўлення пісьменнасці ў шумераў) ЛЮДЗІ маглі ведаць, што "вялікі год" — час, неадходны для поўнага абарачэння Сонечнай сістэмы вакол цэнтра нашай Галактыкі за 25.920 гадоў? Для таго, каб гэта ведаць, трэба было ўвесць гэты час назіраць за ім і рэгістраваць (без запісу?), прычым пад некаторым вуглом да плоскасці нашай Галактыкі.

Ну як можна было ўстанавіць працягласць зямнога года ў 365 дзён (з дакладнасцю да 4-га знака пасля коскі)?

Але календар быў створаны шумерамі, іўдзеямі, ацтакамі; атрымліваецца, што гэтыя веды былі атрыманы ў гатовым выглядзе. Ад каго? Навошта?

Абагульніўшы прыведзеныя факты, можна прыйсці да высновы, што: — Зямны шар — гэта спецыяльна створаны палігон для правядзення розных даследаў на генным узроўні, са 100-працэнтнай гарантыяй поўнай ізаляцыі ад іншых населеных планет.

— Чалавек — гэта штучна выдзелены біялагічны, кіруемы аб'ект.

— Рукавіком прагрэсу з'яўляюцца інспіруемыя звонку войны і эпідэміі.

— Чалавецтва — тэатр марыянетак.

"Магілёўскія ведамасці"

РЫБЫ. Хорошее для вас время. Прекрасное самочувствие, великолепное настроение. Ваш энтузиазм будет передаваться окружающим. Удастся деловые контакты. И в романтических связях повезет. Правда, из-за рассеянности можете потратить кое-какие деньги. Поэтому будьте внимательны.

Вось такія пірагі! Выбірайце, Рыбы, любы пражноз: хочаце — з той, хочаце — з гэтай газеты. Які вам больш падабаецца. А хто складае гэтыя пражнозы, якія астралягі? Аднойчы я пацкавіўся ў рэдактара адной з магілёўскіх газет:

— Дзе вы бярэце для сваёй газеты астралягічныя пражнозы на наступны тыдзень? Ці мо вам які знаёмы астраляг складае?

Той усміхнуўся і кажа:

— Дзівак, мы, бярэм мінулагаднюю падшыўку якой-небудзь газеты і пералісваем адтуль пражноз на прыкладна адпаведны сёлетні тыдзень. А што? Усё роўна гэта лухта...

Так што, хочаце верце, хочаце не... у гараскопы на наступны тыдзень, што друкуюць магілёўскія газеты.

В.АЛЁКСАНДРАЎ.

● **Куток заспадыні**

МОРКОВНОЕ ПЕЧЕНЬЕ

(500 г моркови, 1 ст. сахара,

2-3 желтка, 5-6 ст. ложеч муки).

Морковь тщательно почистить, натереть на мелкой терке, засыпать размолотым в кофемолке сахаром. Дать постоять 4-5 часов, пока масса не станет однородной. Добавить взбитые желтки, муку. Размешать. Добавить соду на кончике ножа, ванилин, цедру лимона, корицу, мёд. Небольшие шарики разместить на смазанном маслом листе, печь на среднем огне 10 минут.

МАРМЕЛАД ИЗ ТЫКВЫ

(1 кг очищенной тыквы и 0,5

кг сахара).

Тыкву нарезать маленькими кубиками, залить водой, чтобы покрыла тыкву, варить до испарения воды. Добавить сахар и варить до готовности. Разложить в банки в теплом виде.

ВЫХАДНЫЯ ДАНЫЯ

"Беларускі Усход". Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыв рэдакцыі.

Адрас: 213670, Магілёўская вобл., Хоцімскі р-н, в.Маркаўка. Тэлефоны: галоўнага рэдактара — 22-9-89, намесніка гал. рэд. — 22-00-9.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

Адказнасць за даставернасць фактаў, падзей, прозвішчаў і іншай інфармацыі нясуць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 28 кастрычніка 1999 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Тыраж 2912 экз. Аб'ём І друку. аркуш. Заказ № 15.

Галоўны рэдактар
В.А. ДАЎГАЛЕЎ.